

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 24 เม.ย. - 1 พ.ค. 2567

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 2 - 3 พฤษภาคม 2567 กรมควบคุมโรค โดยสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ ดำเนินการประเมินชุมชนอย่างรวดเร็วเพื่อทราบปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงวัคซีนพื้นฐานในเด็กกลุ่มชาติพันธุ์และในกลุ่มประชากรข้ามชาติ อ. นาบ้อย จ. น่าน ร่วมกับ อสม. ผู้นำชุมชน ครูและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยที่ประชุมได้ระดมความคิดเห็นร่วมกันและเสนอแนวทางแก้ปัญหา ดังนี้ จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน ครู และอสม. เกี่ยวกับความสำคัญของการที่เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนพื้นฐาน วิธีการดูแลเด็กหลังได้รับวัคซีนเพื่อลดความวิตกกังวลของผู้ปกครอง แก้ปัญหาผู้ปกครองลืมวันนัดหมายการฉีดวัคซีนโดยการเพิ่มความถี่และเนื้อหาในการใช้หอกระจายข่าว เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับวัคซีนพื้นฐานและกระตุ้นเตือนให้ผู้ปกครองนำเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดนัด ควรมีการผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มการสื่อสารที่สะดวก รวดเร็ว เข้าถึงง่ายและทันสมัย เช่น วิธีการแจ้งเตือนผู้ปกครองรายบุคคลเมื่อถึงกำหนดนัดที่ต้องนำเด็กไปฉีดวัคซีน โดยผ่านทางเครื่องมือสื่อสารเพื่อให้เข้ากับยุคสมัยที่มีการสื่อสารมีหลายรูปแบบและหลายช่องทาง
- 1 พฤษภาคม 2567 กรณีเพลิงไหม้โกดังเก็บสารเคมีที่ อ. ภาชี จ. พระนครศรีอยุธยาซึ่งมีผู้ได้รับผลกระทบจำนวนมาก โรงพยาบาลภาชีไม่สามารถให้บริการได้เนื่องจากยังพบสารเคมีในชั้นบรรยากาศมีระดับสูงกว่าปกติ จึงได้จัดตั้งโรงพยาบาลสนามพร้อมทั้งสนับสนุนเวชภัณฑ์ พร้อมบุคลากร ให้กับโรงพยาบาลสนาม ณ วัดโคกม่วง อ. ภาชี และจัดทีมเจ้าหน้าที่จาก รพ.สต. ร่วมดูแลประชาชน โดย สสจ. พระนครศรีอยุธยา ได้ส่งเจ้าหน้าที่กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยลงพื้นที่เพื่อติดตามเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยรอบพื้นที่ต่อไป

“ โรคไข้หูดับ ” ภัยเงียบที่ควรระวัง !!!

ข้อมูลจากรายงานการเฝ้าระวังเหตุการณ์ประจำสัปดาห์ที่ 17 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ระหว่างวันที่ 22 - 28 เมษายน 2567 พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้หูดับจำนวน 6 ราย กระจายในหลายจังหวัด ลักษณะการระบาดไม่เป็นกลุ่มก้อนผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและมีโรคประจำตัว ประวัติเสี่ยงรับประทานหมูดิบและมีการประกอบอาหารโดยใช้มือสัมผัสเนื้อหมูดิบ สถานการณ์ของโรคไข้หูดับ กองระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 29 เมษายน 2567 พบผู้ป่วย 235 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มผู้สูงอายุและวัยทำงาน ได้แก่ อายุมากกว่า 65 ปี รองลงมาคืออายุ 55 - 59 ปี และ 40 - 49 ปี ตามลำดับ พบผู้ป่วยมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ปัจจัยเสี่ยงที่พบคือ กินเนื้อหมูหรือเลือดสุก ๆ ดิบ ๆ ไม่แยกเขียงทำอาหาร สัมผัสหมูดิบโดยตรง พบผู้ป่วยเสียชีวิต 14 ราย ซึ่งร้อยละ 60 ของผู้เสียชีวิตมีโรคประจำตัว เช่น ความดันโลหิตสูง ไชมันในเลือดสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจ เป็นต้น โรคไข้หูดับเป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนที่เกิดจากการบริโภคเนื้อและเลือดสุกที่ปรุงไม่สุกหรือมีบาดแผลตามผิวหนัง อีกช่องทางหนึ่งที่เชื้อเข้าสู่ร่างกายคือ ทางเยื่อเมือกที่ปาก จมูก โดยเฉพาะผู้ที่ต้องทำงานคลุกคลีหรือสัมผัสกับตัวสุกรโดยตรง เช่น ทำงานในฟาร์มและโรงเชือดแล้วแต่มีความเสี่ยงที่จะได้รับเชื้อชนิดนี้เข้าสู่ร่างกายทั้งสิ้น หลังรับเชื้อเข้าสู่ร่างกายประมาณ 3 - 5 วัน ผู้ป่วยจะมีอาการเฉพาะ คือ มีไข้ ร่วมกับปวดเมื่อย ปวดตึงกล้ามเนื้อ ปวดศีรษะ คลื่นไส้อาเจียน ถ่ายเหลว การรู้สึกตัวเปลี่ยนไป สมอองอักเสบ ชิม คอแข็ง การได้ยินลดลง หูหนวก ชักและปวดข้อ ภาวะแทรกซ้อนรุนแรงทางหูคือ ภาวะหูดับจะเกิดขึ้นตามหลังจากการติดเชื้อหูสมอองอักเสบโดยการอักเสบจะลามจากน้ำเยื่อหุ้มสมองมายังหูชั้นในซึ่งมีอวัยวะที่ทำหน้าที่รับเสียง ทำให้เกิดอาการหูดับขึ้นโดยมักจะเป็นกับหูทั้งสองข้างหากเกิดขึ้นแล้วผู้ป่วยจะสูญเสียการได้ยิน ฉะนั้นการป้องกันจึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดโดยเฉพาะผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีโรคประจำตัวทั้งนี้เพื่อลดความเสี่ยงจากการเสียชีวิตอีกด้วย

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ่ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุขและปศุสัตว์ในพื้นที่ร่วมกันประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านทราบถึงสาเหตุการเกิดโรคไข้หูดับ อันตรายจากโรคดังกล่าว การป้องกันตนเองและการสังเกตอาการเบื้องต้น รวมถึงกลุ่มเสี่ยง เช่น ผู้ที่ดื่มสุราเรื้อรัง ผู้ที่รับประทานอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ เป็นประจำ รวมถึงผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวกับการเลี้ยงหมู ชำแหละเนื้อหมู เป็นต้น ไม่ควรซื้อหมูที่ไม่ทราบแหล่งที่มาชัดเจน หากเลี้ยงหมูหรือเป็นผู้ค้าหมูต้องชำแหละเนื้อหมูควรสวมหน้ากากอนามัย ใส่ถุงมือ สวมแว่นตา เพื่อป้องกันช่องทางที่เชื้อโรคจะเข้าสู่ร่างกาย หลังเสร็จภารกิจควรอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาด ก่อนถึงเทศกาลสำคัญต่าง ๆ ซึ่งมักมีการร่วมกันรับประทานอาหารมีการเลี้ยงสังสรรค์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรประชาสัมพันธ์แก่ลูกบ้านโดยอาจทำแผ่นพับแจกตามบ้าน พบปะพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการเพื่อเตือนให้ประชาชนงดพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคดังกล่าว หากมีอาการเข้าได้กับโรคไข้หูดับควรพบแพทย์โดยเร็วที่สุดพร้อมให้รายละเอียดประวัติเสี่ยงเพื่อจะได้รับการรักษาที่ถูกต้องอย่างรวดเร็วซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงจากการเกิดอาการหูดับและการเสียชีวิตได้

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

อ้างอิง

- <https://www.hfocus.org/content/2024/05/30403>
- <https://www.siphospital.com/th/news/article/share/streptococcus-suis>
- <https://www.hfocus.org/content/2024/05/30405>
- ข้อมูลจาก : สถานการณ์โรค Streptococcus suis ในสุกรและในคน และแนวทางการป้องกันควบคุมโรค รวบรวมข้อมูลโดย สพ.ญ.ดร.เสาวพิภพ อึ้งจ้อย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ข้อมูลจาก : กลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ขอบคณภาพจาก : <https://health.kapook.com/view171862.html>
- ขอบคณภาพจาก : <https://www.bangkokbiznews.com/health/public-health/1116526>